

STRATEGI FOR AKTIVE BEBOERE

SAMMENHÆNGSKRAFT OG MEDBORGERSKAB

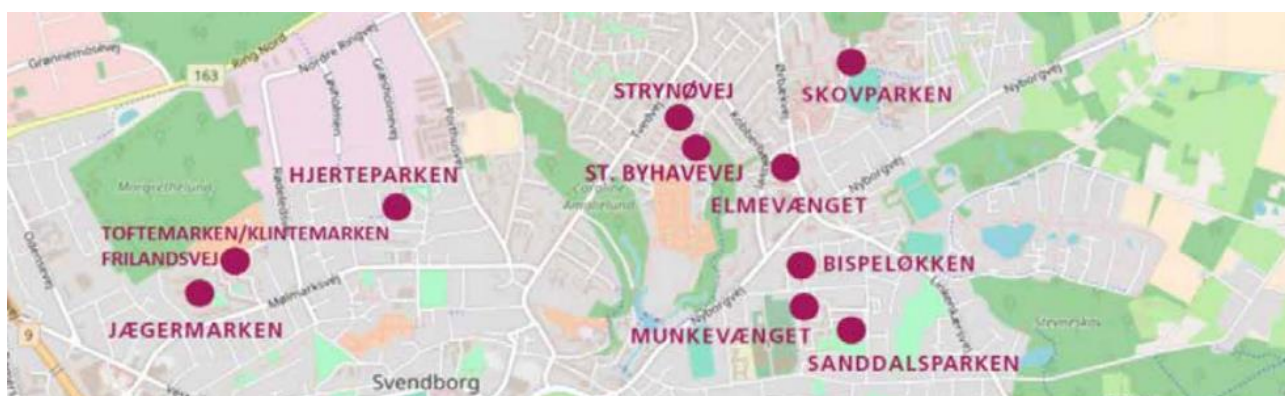
Denne strategi viser, hvordan vi *vander græsrodde*, hvilke styrker vi har i *vores egen stamme*, hvilke *forgreninger* vi støtter og hvilke *lavthængende frugter* vi plukker, hvornår vi står fast, og hvornår vi bøjer os for en naturlig udvikling og *sætter frø*.

Signe Cecius Larsen
Pejstrup

Beboerkonsulent i ABIS,
Aktive Boligområder i
Svendborg

Strategi for aktive beboere – sammenhængskraft og medborgerskab

Hvad er en "Strategi for aktive beboere"?	2
ABIS' vision for den boligsociale indsats	3
Udfordringen	4
Visionen for den boligsociale indsats	5
Hvem henvender strategien sig til?	6
Primære aktører i strategien	7
Hvorfor er det vigtigt, at flere er aktive sammen?	8
Hvad er målet med denne strategi?	11
Hvorfor kan det være svært at indgå i et frivilligt fællesskab?	12
Hvilke metoder bruger vi?	15
Dette gør vi for at komme i mål	20
Opsamling og afslutning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Kilder	26
Bilag: Vores proces for strategien	26

Hvad er en "Strategi for aktive beboere"?

Du sidder her med ABIS' - Aktive Boligområder i Svendborgs - frivilligstrategi. Det er dels en strategi for, hvordan vi arbejder med frivillige beboere, og dels for, hvordan vi støtter op omkring at beboere er deltagere, frivillige og initiativtagere i Svendborg som helhed. Strategien ligger under indsatsområdet "Medborgerskab og Sammenhængskraft" for Den Boligsociale Helhedsplan i Svendborg 2022-2025, men beskriver på den måde hele temaet.

Denne strategi viser, hvordan vi *vander græsrodde*, hvilke styrker vi har i *vores egen stamme*, hvilke *forgreninger* vi støtter og hvilke lavthængende *frugter* vi plukker, hvornår vi står fast, og hvornår vi bøjer os for en naturlig udvikling og *sætter frø*.

ABIS arbejder i en 4-årig periode for at skabe bæredygtig social balance i ti boligafdelinger i Svendborg¹. Det er vigtigt for den enkelte beboer- og helhedsplanens vision - at arbejde strategisk med "aktive beboere" for at opnå fremskridt med medborgerskab og sammenhængskraft². Vi definerer en aktiv beboer som en medborger der igennem arbejdsliv og fritid deltager i samfundet i det helt nære naboskab og beboerdemokrati eller i det danske samfund generelt.

Denne strategi skal tydeligt vise, hvordan og hvorfor vi arbejder med sammenhængskraft og medborgerskab, og hvilke udfordringer vi ser på vejen mod målet om at få flere med i fællesskabet.

Strategien er skrevet til dig, der er en del af ABIS som medarbejder, frivillig, bestyrelse eller styregruppe. Strategien er også til nuværende og fremtidige samarbejdspartnere i Svendborg Kommune, i civilsamfundet eller fonde. Den skal sikre, at ABIS og samarbejdspartnere har fælles fodslag i arbejdet med sammenhængskraft og medborgerskab, at vi arbejder ud fra de samme metoder og hen mod de samme mål.

"Man lærer noget om andre mennesker ved at tale med dem. Der sidder en flok unge mennesker med et af bordene som jeg lige har været nede og snakke med, og jeg satte mig ned til dem før og sagde hej hvad laver I, og så satte jeg mig ned og snakkede med dem, og de kunne godt tænke sig at lave forskellige ting. For eksempel kunne der tænke sig at komme i biografen, så de kunne få lov at se en spændende film. Altså så får man Sådan nogle ønsker ind fra de forskellige, så må vi jo arbejde med det. Så kan vi få Signe fra ABIS til at hjælpe med det, hun kan også søge nogle fonde - hun kan hjælpe os med at søge de forskellige ting."

Bodil Pers, formand for afdelingsbestyrelsen i Jægermarken. 24. august 2023.

¹ I Boligselskabet Sydfyn og SAB – det kommende SAB – Sydfyns Almene Boliger.

² Resumé af delaftale for Medborgerskab og Sammenhængskraft den boligsociale helhedsplan i Svendborg 2022-2025

"1) Flere beboere bliver aktive i deres boligafdeling både som deltagere og tovholdere.

2) Flere beboere deltager i beboerdemokratiske begivenheder (f.eks. afdelingsmøder og informationsmøder) og processer (f.eks. arbejdsgrupper nedsat af afdelingsbestyrelserne).

3) Flere eksterne foreningsaktiviteter i boligområderne."

Hvad er en boligsocial indsats?

En boligsocial indsats er en områdebaseret social indsats, der målrettet adresserer de udfordringer, der gør sig gældende i udsatte almene boligområder.

Indsatsen er finansieret af Landsbyggefonden, boligselskaberne og Svendborg Kommune.

Den boligsociale indsats tager afsæt i et lokalt placeret sekretariat i boligområdet - tæt på beboerne.

I Svendborg har denne indsats navnet Aktive Boligområder i Svendborg (ABIS).

ABIS' vision for den boligsociale indsats.

- At Svendborgs bydele er i bæredygtig social balance.
- At gøre en betydelig og vedvarende positiv forskel i hverdagen for de beboere og boligområder, der er omfattet.
- At styrke beboernes livschancer og boligområdernes sociale liv i alle Svendborg almene boligområder³.

³ Kort fortalt – vision for den boligsociale helhedsplan 2019-2025.

Udfordringen

Socialt bæredygtige bydele består af mennesker, der trives, har livsduelighed og er en del af samfundet. Samme mennesker har en bred mangfoldighed i socioøkonomisk baggrund, kulturel baggrund og mental og fysisk formåen. Det boligsociale arbejde skal både arbejde strategisk med bydelenes muligheder såvel som praktiske og relationelle indsatser på individniveau i dagligdagen. En socialt bæredygtig bydel er et område, hvor mennesker, uanset ståsted i livet, kan leve fulde liv med højest mulig agens. Aktive medbeboere er både resultatet af og midlet til høj sammenhængskraft i samfundet og i socialt bæredygtige bydele. Det skal derfor være let og meningsfuldt at være aktiv, der hvor man bor og at gøre noget sammen. Der skal være lige og let adgang til foreningsliv, sociale tilbud og hverdagsfællesskaber for alle beboere. Mere end hver tiende beboer i almene boliger giver udtryk for, at de føler sig ensomme næsten hele tiden eller ofte⁴.

Beboere i udsatte boligområder deltager i mindre grad i samfundets fællesskaber end resten af befolkningen – ikke nødvendigvis på grund af manglende lyst, men fordi der er en række barrierer, som hæmmer deres muligheder for at deltage aktivt, blive hørt, og at tilegne sig indflydelse i samfundets fællesskaber. Det gælder både i frivillige foreninger, i fritidslivet, på arbejdsmarkedet, i uddannelsesinstitutioner og ved valg og folkeafstemninger.⁵

I de boligsociale områder eksisterer en socialgeografisk ulighed, som både viser sig i udfordringer i job, uddannelse og sundhed og i underrepræsentation i foreningslivet i forhold til det omkringliggende samfund. Det peger tilbage på komplekse problemstillinger i hjemmene såvel som på multifacetterede usynlige barrierer.

De udfordringer kan og skal alle vores indsatser på hver deres måde arbejde med - både i det strategiske arbejde og i den daglige indsats.

Strategien, du læser her, har vi arbejdet med i 3-4 år, og den er resultatet af adskillige dialoger, prøvehandlinger, observationer og interviews. Desuden er strategien underbygget af dokumenterede faglige rapporter fra videnscentre, og der er indtænkt evaluering og forankring af strategien (se yderligere i bilag).

⁴ <https://fagbladetboligen.dk/alle-nyheder/2018/marts/almene-beboere-er-mest-ensomme/>

⁵ <https://cfbu.dk/udgivelser/medborgerskab-sammenhaengskraft-og-social-integration/>

Visionen for den boligsociale indsats

ABIS' vision - og særligt denne strategi - skal ses i et større perspektiv af 4 af FN's Verdensmål⁶.

Verdensmål 3: Sundhed og trivsel

Mennesker der er fysisk og socialt aktive, har et højere niveau af fysisk og mental sundhed og vice versa. Vi skal støtte, at både børn og voksne har mulighed for at tage del i de sociale og fysiske fællesskaber på lige fod med andre i kommunen. Selv beboere med udsathed såsom minoritetsbaggrund, handicap, traumer eller sygdom skal være en del af et fællesskab og gerne yde en indsats for sig selv og andre. Der skal være lige adgang til fritids- og sundhedstilbud i kommunen og på Sydbyn, og vi skal arbejde med de usynlige barrierer. Almene beboere har langt flere sundhedsudfordringer end gennemsnittet. Aktiv deltagelse i samfundet kan være både forebyggende for øget sundhed – men lang afstand til rette sundhedstilbud kan ligeledes stå i vejen for at engagere sig⁷.

Verdensmål 4: Kvalitetsuddannelse

Sociale, lokale netværk og foreningsliv styrker både børns, unges og voksnes trivsel, kulturforståelse og sproglige udvikling i skole og uddannelse.

Frivilligbaserede sprogcaféer, sociale aktiviteter og frivillige mentor-ordninger støtter direkte børn, unge og voksne til job og uddannelse. Et sundt og aktivt fritidsliv med engagerede forældre styrker desuden en stabil skolegang.

Verdensmål 10: Mindre ulighed

Lav indkomst skal ikke stå i vejen for børns aktive fritidsliv.

Vi støtter den lige adgang til sociale fællesskaber, demokratisk deltagelse og foreningsliv, så socioøkonomiske vilkår i mindre grad står i vejen for dette. Voksne vil opleve værdien af aktivt socialt liv og frivilligt arbejde er en vej mod lønnet arbejde og selvforsørgelse. Et aktivt lokalt netværk er medvirkende til færre individuelle udgifter og flere fælles muligheder (fællesspisning, deleordninger, nabo hjælp, uformelle motionstilbud) såvel som viden om f.eks. rådgivning og indsatser til mere komplekse problemstillinger.

Verdensmål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund.

Bydele med bæredygtig social balance er bydele, hvor mennesker med forskelligartet socioøkonomisk baggrund, alder og kulturel baggrund føler sig trygge og føler ejerskab over de fysiske omgivelser, de bor i.

Beboere skal opleve at boligområderne er levende og trygge, og at beboerdemokratiet er repræsentativt og levende. Områdernes fysiske ressourcer, f.eks. boligselskabernes fælleshuse og lokale, kommunale bygninger og arealer, skal være mere levende og veludnyttede. Foreninger, beboere, naboer skal have glæde af faciliteterne til aktiviteter og skabe attraktive og levende bydele med færre mørke og utrygskabende bygninger. Det skal give en bedre udnyttelse af fysiske og menneskelige ressourcer hele dagen igennem.

⁶ <https://www.verdensmaalene.dk/maal>

⁷ <https://bl.dk/politik-og-analyser/analyser/2023/11/sundhedstilstanden-blandt-beboere-i-almene-boliger-2021/>

Hvem henvender strategien sig til?

Strategien skal være grobund for fremtidigt arbejde og samarbejdsaftaler, og den henvender sig til:

ABIS-teamet

Som et internt redskab for at sikre, at vi arbejder i samme retning.

Teamet skal være enige om mål og metoder og håndtere udfordringer og ideer ud fra samme ramme med hver vores individuelle værktøjskasse.

De strategiske udviklingsmål er bl.a. formuleret på baggrund af teamets erfaringer med barrierer for at støtte mennesker ud i lokale fællesskaber og samfundsaktiviteter. I sidste del af strategien er der konkrete metoder og spørgsmål, som medarbejderne kan bruge i mødet med beboere eller ved henvendelser udefra.

Beboerne

Disse skal mærke resultatet af et strategisk såvel som en praktisk indsats for udvikling af området "Medborgerskab og sammenhængskraft". De skal kunne se sig i vores værdier og handlinger, og de skal føle, at de bor et sted med fokus på trygt socialt liv, demokrati og foreningsmuligheder.

Samarbejdspartnerne

Når en forening, kommunal afdeling, virksomhed eller lignende henvender sig om en ide/udfordring, skal det være tydeligt, hvordan ABIS ønsker at samarbejde. Strategien skal hjælpe ideer på vej, sætte rammer og skære opgavefordelingen til.

Primære aktører i strategien

Strategien beskriver forskellige aktører, der på forskellig vis spiller ind på muligheden for at skabe et aktivt boligområde.

Aktive beboere – vores primære målgruppe

- Potentielt alle beboere i et af de involverede boligområder i perioder og i større eller mindre grad.
- Frivillige⁸ i foreningslivet, i beboergrupper eller andre tiltag indenfor aktivt naboskab og medborgerskab i eller udenfor boligområderne i ABIS.

En "aktiv beboer" er ikke nødvendigvis defineret som "frivillig" for andre, men defineres her som et menneske, der aktivt tager handling ved f.eks. at engagere sig i egne børns skole og fritidsliv eller udviser aktivt naboskab eller bidrager i de mindre uorganiserede tiltag på lokalt niveau.

Beboerdemokratiet – vores målgruppe og samarbejdspartnere

- Medlemmer af afdelingsbestyrelsen.
- Andre beboere, som bidrager til beboerdemokratiske tiltag såsom dialogisk deltagelse, naboskabsundersøgelser, beboergrupper og -aktiviteter.
- Beboere der, via deltagelse i samtaler eller grupper, påvirker hverdagen og prioriteringer i området.

Civilsamfund og omkringliggende samfund – vores sekundære målgruppe og vigtige aktører

- Lokale, frivillige, sociale foreninger, sports-, kultur- og fritidsforeninger, der ønsker at agere i boligområderne og understøtte beboernes behov.⁹
- Relevante nonprofitorganisationer, der ønsker at samarbejde bilateralt.¹⁰
- Kommunalt funderede fritidstilbud¹¹
- Eventuelle ESG¹²-samarbejder i lokale virksomheder, socialøkonomi eller frivillighed i kommunale arbejdspladser.

"Vores familie har været med i Hipphopp, det har fået mig til at tænke på, at vi kan lave en aktivitet, hvor nogle læser højt for børnene. At læse højt for børn er en dansk tradition, og det vil jeg gerne have, vores børn lærer og tager med sig. Det er en god måde, at de lærer mere om dansk kultur og danske sprog."

Naima fra Klintemarken, om højtlæsningsarrangement

⁸ Frivillige, definition

"Den frivillige indsats er ikke-lønnet. Der er tale om en indsats, som er til gavn for andre end én selv og ens familie. Derudover skal der være tale om en indsats af formel karakter, hvor der er en vis grad af organisering. Den frivillige sociale indsats kan være forankret og organiseret i frivillige sociale organisationer eller foreninger". <https://sm.dk/arbejdsomraader/frivillig-social-indsats/den-frivillige-soziale-indsats>

Frivillige kan være beboere og andre borgere og det kan være nogle som yder en kortvarig eller langvarig indsats. Den frivillige indsats har en værdi i sig selv, og en lønnet indsats vil derfor ikke kunne erstatte den en til en.

⁹ Som f.eks. pr. 2023 Mødrehjælpen, Dansk Flygtningehjælp, Mamma Mia/FTS, Svendborg Senior Idræt, Svendborg Admirals.

¹⁰ Som f.eks. pr. 2023 Den Frie Lærerskole, AOF, Dansk Folkehjælp, URK, Fødevarerbanken, Retshjælp Fyn

¹¹ Som f.eks. Sundhedshuset, Ungdomsskolen, Værestedet, Frivilligcenter og Selvhjælp.

¹² Environmental, Social, Governance. Altså forhold, der vedrører miljø-, sociale og ledelsesmæssige aspekter.

Hvorfor er det vigtigt, at flere er aktive sammen?

At have værdi for andre er essentielt for mental sundhed. Og god mental sundhed er essentielt for livsdueligheden. *Ensomhed dræber*¹³, og mennesker, der over længere tid oplever ensomhed, dør før tid. Ensomhed er et udtryk for manglende mening og fællesskab, som man kan opnå i et job, i familien, i naboskabet og i foreningslivet. Mangel på mening og fællesskab kan gøre det sværere at komme ud og i gang med aktiviteter og man hæmmes fysisk, socialt og mentalt af ensomheden i en sådan grad, at det hæmmer evnerne til at komme i job mm. Ensomhed rammer i særlig grad mennesker udenfor arbejdsmarkedet og ældre, mennesker med minoritetsetnisk baggrund eller mennesker med fysisk og særligt psykisk handicap¹⁴.

"Jeg går og glæder mig til det... fællesspisning - det skal jeg så på torsdag. Når jeg sidder hjemme og keder mig, så er der det at glæde mig til."

Peder, Skovparken, 9. oktober 2023

Der er et potentiale blandt beboerne, som kan sættes bedre i spil. Færre mennesker i Danmark er frivillige, hvis de er ramt af ledighed, kun har grundskole, er ufaglærte eller er ikke-vestlige indvandrere¹⁵. Vi oplever, at der hos vores beboere er mange uudnyttede menneskelige ressourcer og en lyst til at være aktiv socialt.

Højt socialt engagement øger naboskab og mindsker konflikt. Forståelse, tolerance og dialog øges, når man kender hinanden privat og er fælles om en aktivitet. Interaktion er bestemt ikke konfliktfrit men generelt set vil et kendskab til hinanden i boligområdet give rum til dialog og tolerance og færre konflikter og mindre utryghed.

"Jamen, så spiser jeg sammen med en der, og så møder jeg vedkommende to dagen efter, og så er det jo 'hej' og 'vi ses', ikke. det er så fedt."

Peder, Skovparken, 9. oktober 2023

Fysisk, positiv tilstedeværelse på inde- og udearealer giver en øget tryghedsfølelse, men det er også direkte kriminalitetsforebyggende. Unge i sunde fællesskaber begår desuden mindre kriminalitet¹⁶.

Det er demokratisk dannende at være engageret og deltagende i sit fritidsliv. Det levende demokrati bor i både i det formelle foreningsliv og i de uformelle interaktioner.

Aktive beboere indgår i højere grad i beboerdemokratiet. Bredden af de aktive beboere kan derfor bane vejen for et mere repræsentativt og dynamisk beboerdemokrati.

Aktiv deltagelse i sociale sammenhænge styrker selvværd. Interaktioner giver mentalt overskud og sociale kompetencer.

¹³ <https://www.aeldresagen.dk/presse/maerkesager/ensomhed/fakta/prisen-for-ensomhed-er-hoej>

¹⁴ <https://vidensportal.dk/voksne/ensomhed/ensomhedens-foelgevirksomheder> og [startside - Folkebevægelsen mod Ensomhed](#)

¹⁵ <https://frivillighed.dk/analyser/artikler/kan-frivillighed-foere-til-loennet-arbejde>

¹⁶ CFBU rapport

Der bliver etableret fællesskab, som ikke vil være sket ellers. Der dukker nogen op i torsdagscafeen, som pludselig bliver levende på en anden måde, fordi de kommer der. Og noget af det går videre i nogle andre sammenhænge."

Lone Christensen om vigtigheden af de sociale aktiviteter.

Aktivt fritidsliv og frivilligt arbejde kan være trædesten til beskæftigelse¹⁷. Sociale fællesskaber træner kulturelle og sproglige færdigheder. Beboere med ressourcer fastholdes og tiltrækkes af attraktive boligområder med naboskab, demokrati og gode fritidstilbud.

... et ungt ægtepar med akademisk uddannelse og arbejde flyttede med deres lille søn til Sandalsparken/Munkevænget, sommeren 2023. Seks dage efter deres ankomst til området deltog de i deres første fællesspisning. Det unge par fortalte, at "vi er lige landet", og så så de indbydelsen om fællesspisningen, og de tænkte, at det kunne være "en god måde at møde naboerne". Siden da har de deltaget i fællesspisningerne hver gang. Stemningen ved den seneste fællesspisning blev beskrevet som værende som "en fest," og der var flere frivillige, der havde meldt sig til praktisk arbejde - heriblandt det unge par.

Aktive beboere er et lokalt og socialt sikkerhedsnet. Naboer, som har delt en kande kaffe, holder øje med hinanden. På den måde banker man på, hvis fru Olsen ikke længere kommer til bridge eller man snakker med de børn, der render ude for længe. Det er positiv social kontrol.

Aktivt medborgerskab er et krav for at flygtninge og familiesammenførte kan få permanent opholdstilladelse. Det giver derved en juridisk vej mod en stabil tilværelse og overskud til integration og forældreskab.

Aktivt fritidsliv er en væsentlig del af et helhedsorienteret bystrategisk succes. Sammenhængskraft og medborgerskab er både den agerende faktor og resultatet af boligområder, som ikke er monofunktionelle, men attraktive og levende bydele.

Mangfoldige fællesskaber giver øget engagement og motivation. Det giver flere hænder, mere ejerskab, mere demokrati. Det giver bredere perspektiver og bedre beslutningstagning. Det giver større mangfoldighed i aktiviteter og målgrupper og derved bedre viden om målgruppens behov.

Unge er misrepræsenteret i beboerdemokratiet, men de er essentielle for at opnå sammenhængskraft i områderne. Medborgerskab blandt unge har et yderligere potentiale. Vi oplever, at få unge og unge voksne ikke giver deres stemme til kende beboerdemokratisk og derved ikke er repræsenterede.

Unge uden for job og uddannelse er særligt sårbare overfor ensomhed og mental sundhed. Der er en overrepræsentation af de unge voksne i vores områder, som er uden for job og uddannelse og har lav trivsel. Mental mistrivsel, ensomhed og ulighed i sundhed er hæmmende for livsduelighed og dermed for fremtidsmuligheder og fungerer kriminalitetsforebyggelse. Det fungerer også kriminalitetsforebyggende og

¹⁷ <https://frivillighed.dk/analyser/artikler/kan-frivillighed-foere-til-loennet-arbejde>

giver nye veje ind til sårbare unge¹⁸. Unge der ikke går direkte i ungdomsuddannelse efter folkeskolen bør støttes i at være aktive i foreningsliv og som aktive beboere i netværk ¹⁹.

"Her er mange danskere og mange med anden etnisk baggrund end dansk. Vi bor her alle sammen. Det er så godt, vi kommer hinanden ved. Jeg synes, det er spændende, at vi snakker sammen på kryds og tværs. Vi kommer til at kende hinanden meget bedre på den her måde. Det handler om fællesskabet. Det er det, jeg synes er dejligt - vi kan hygge os sammen og snakke sammen. Man lærer meget ved at tale med andre mennesker."

Bodil Pers, formand for afdelingsbestyrelsen i Jægermarken.

¹⁸ <https://cfbu.dk/udgivelser/inspirations-og-videnskatalog/>

¹⁹ <https://sammenmodensomhed.dk/> side 51-52

Hvad er målet med denne strategi?

Ved at arbejde aktivt med strategien ønsker vi at se en fremgang, hvor flere beboere:

- Føler sig som del af et fællesskab, og at de har værdi for andre mennesker og flere gange om ugen gør noget meningsfuldt²⁰.
- Kender flere naboer, er trygge og har lyst til at hilse eller spørge om/give hjælp.
- Kommer nærmere drømmen om at arbejde eller få en meningsfuld hverdag.
- Ønsker at blive boende – selv hvis de havde råd til at flytte.
- Er indmeldt i en forening.
- Kender til beboerdemokratiet, og at dette er mere mangfoldigt.
- Har udviklet ejerskab og kompetencer til at tage større del i en aktivitet, forening eller medborgerskab.

Desuden ønsker vi at:

- Der er flere fællesaktiviteter i boligområderne end tidligere eller i andre boligformer.
- Bydelene opleves indefra og udefra som attraktive steder at bo, leve og benytte.
- Færre beboere ofte føler sig ensomme

”Vi gør det fordi vi kan lide det, ellers gjorde vi det ikke. Vi bruger meget tid på det. Vi laver også hjemmelavede syltede agurker og rygeost, det tager mange dage at forberede, men det er meget populært til fællesspisningerne.”

Lene om fællesspisningerne.

²⁰ Se mere på <https://psy.ku.dk/abc/hvad-er-abc/>

Hvorfor kan det være svært at indgå i et frivilligt fællesskab?

Det kan være en lang og kringlet vej at blive del af et nyt fællesskab – særligt, hvis man har sociale udfordringer eller man føler, at man sidder fast i en rolle som udsat og mangler sociale øvebaner.

Igennem målrettet arbejde i workshops og interviews med fagpersoner samt i vores daglige arbejde har vi indsamlet vigtig viden om de barrierer, der kan være for arbejdet med at understøtte aktive beboere, de barrierer, der er for beboerne for at deltage, de barrierer, der er for foreninger for at få nye medlemmer og ikke mindst de barrierer, der er, når de skal professionelle skal henvise beboere til sociale tilbud og fællesskaber

De boligsociale medarbejdere i ABIS er i deres arbejde stødt på forskellige forhindringer, der kommer i spil, når de møder beboere i udfordrende livssituationer, der kunne have glæde af at blive hjulpet ind i en frivillig, social aktivitet.

- Beboeren henvender sig om andre spørgsmål og er i en for sårbar position til umiddelbart kunne indgå i en social aktivitet.
- Manglende tid og tillid i starten af forløb med medarbejderen i ABIS.
- Beboeren har nogle udfordringer, der gør det svært at lukke vedkommende ind i andres fællesskaber.
- Beboeren er usikker f.eks. på grund af sprogfærdigheder eller lavt selvværd. Nyt kan derfor virke intimiderende.
- Beboeren oplever at få for mange opgaver, pligter og tilbud fra professionelle (jobcenter, skole osv.) og frivillige foreninger.
- Beboeren i en sårbar situation vil i nogle tilfælde mangle forældreansvar, passivitet i eget liv og være fastlåst i rollen som udsat.
- Der mangler støtte til beboeren, der skal deltage i en ny social sammenhæng. Støtten kan være i form af værtskab i opstart og fastholdelse.
- Beboerne er immobile enten helt praktisk eller mentalt og derfor ikke særligt fleksible omkring tidspunkter og lokalitet.
- Medarbejderne mangler kendskab til hvilke frivillige aktiviteter og sociale fællesskaber, der er relevante, og hvem de kan kontakte.
- Mange små tilbud/foreninger med næsten samme formål slører synligheden.

Beboerne i boligområderne har beskrevet barriererne sådan her:

Ikke let og hurtigt at komme i gang med en idé:

- Eksisterende (og ikkeeksisterende) regler og ansvarsroller er uklare eller rigide, f.eks. angående brug af fælleshuse; hvem må være med, hvem har nøgler og hvem sørger for rengøring og indretning. Misforståelser, uheldig dialog og konflikt opstår for let.
- Viden om og håndtering af boligafdelingens økonomi mangler.

- Man skal mærke, at man gør en forskel som frivillig, selvom man bare kan hjælpe lidt. Man skal mærke støtte fra ABIS til koordinering og konflikthåndtering med én direkte kontaktperson.

Svært at få andre med:

- Det er svært at skabe en god social aktivitet med et relevant og synligt "fælles tredje".
- Lav deltagelse kræver meget tålmodighed og reklame. Det er svært at række ud til andre end de få, man selv kender.
- Nye skal ikke føle, at de møder en glasdør på vej ind i en aktivitet, men føle sig rigtig velkommen.
- Mange vil noget, men ved ikke, om de passer ind. Det er vigtigt at blive spurgt af en man har tillid til.

Sagsbehandling:

- Flexjobbere og ledige bekymrer sig for, om deres frivillige engagement påvirker deres indkomst og sagsbehandling negativt. De bliver ikke bakket op i at lave frivilligt arbejde af sagsbehandlere og lovgivningen.

Denne udfordring beskrives også af en undersøgelse fra BL; omkring halvdelen af aktivt deltagende beboere i almene boliger uden for storbyerne svarer, at frykten for at modregnes i offentlige ydelser er grunden for, at de ikke engagerer sig yderligere²¹.

Tidligere og nuværende medlemmer af afdelingsbestyrelserne samt øvrige beboere har nedenfor beskrevet deres primære udfordringer:

- Der er mange meget forskelligartede opgaver i bestyrelsen, og meget er hel ny viden for medlemmerne – alt fra affaldssystemer, parkeringsregler, budgetter over kommunikation og frivilligledelse.
- Der er uklarhed om, hvad afdelingsbestyrelsen skal og bør have ansvar for. Derfor bliver energien brugt forkert, hvilket giver manglende motivation og tillid og forhøjet konfliktniveau. Hastighed fra ide til færdig udførelse kan være meget lang.
- Der mangler oplæring, forventningsafstemning samt anerkendelse for indsatsen²².
- Afdelingsmøderne (og bestyrelsesmøder) kan være svære at forstå. De er lange, og der er langt mellem relevant indhold.
- Nogle beboere oplever det som svært at være fysisk sammen med mange ad gangen, koncentrere sig til lange møder, eller man er bange for ikke at forstå indhold og opgaver.
- Mangfoldighed i deltagelse er en udfordring, som viser sig i dårlig repræsentation i alder, etnicitet, familieforhold, baggrund, uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Der mangler viden om hvilke andre muligheder der er for at deltage i beboerdemokratiet end at blive valgt ind i en bestyrelse.

²¹ <https://bl.dk/nyheder/2023/9/ny-undersogelse-om-frivilligt-engagement-i-landets-almene-boliger/>

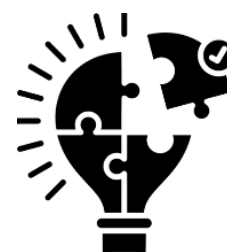
²² Begge boligselskaber har afholdt lokale kurser med BL, hvilket hjælper en del for de deltagende.

De foreninger og fritidstilbud, som ABIS har kontakt med, har bemærket følgende forhindringer:

- Der er et ønske og et behov for, at fritidstilbuddene fysisk kommer tæt på beboerne, f.eks. ved, at beboerne besøger tilbuddene i byen, men også jævnlige eller faste tilbud tæt på boligerne. Dog mangler foreningerne viden om og adgang til boligområdernes faciliteter, både boligselskabernes og kommunens.
- Hvis der ikke er flere parter, der har ejerskab over events/faste hold i boligområderne, så vil der mangle rammer og fælles mål, hvilket giver lav deltagelse og stabilitet.
- Det er svært at få tosprogede forældre til at engagere sig i fritidstilbud. Der mangler "kulturoversættere", dvs. nogle som forklarer, hvilke forventninger og muligheder der er i f.eks. fodboldklubben for engagement og deltagelse – ligesom nogle misforståelser kan imødekommes begge veje.
- "Aktiv Sommer"²³ er en god løftestang – men kan udvikles for at opnå tættere kontakt til flere forældre og boligområder.
- Deltagelse i sports- og kulturforeninger er ofte hæmmet af dårlig privatøkonomi.
- Bydelene, hvor boligområderne ligger, er underforsynede af gode forenings- og kulturlivsfaciliteter.
- Transportudfordringer på tværs af byen gør det svært at få beboere til at deltage i aktiviteter i andre bydele.

De barrierer der står i vejen for at flere beboere og socialt udsatte kan indgå i frivillige sociale fællesskaber, peger både tilbage på egne komplekse problemstillinger og på strukturer og kulturer, som vi langsomt kan påvirke.

Denne indsamlede viden leder til det efterfølgende afsnit om vores fremadrettede arbejde, målsætning og redskaber.

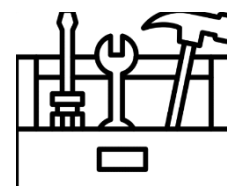
"Vi har nok været lidt berøringsangst i starten, når det kom til pigerne i fodboldklubben. Kan vi forvente, at de vil med på overnatning med klubben. Og må vi bede dem tage mere praktisk tøj på – og hvad med tørklædet?"

Kenneth, formand i FC Kurant, 2023

²³ "Aktiv Sommer" er en indsats i den boligsociale helhedsplan 2018-2024. Det er aktivitetsdage, hvor fritidstilbud inde og ude fra boligområderne præsenteres og skaber sommerferie-tilbud med beboerne og lokale aktører.

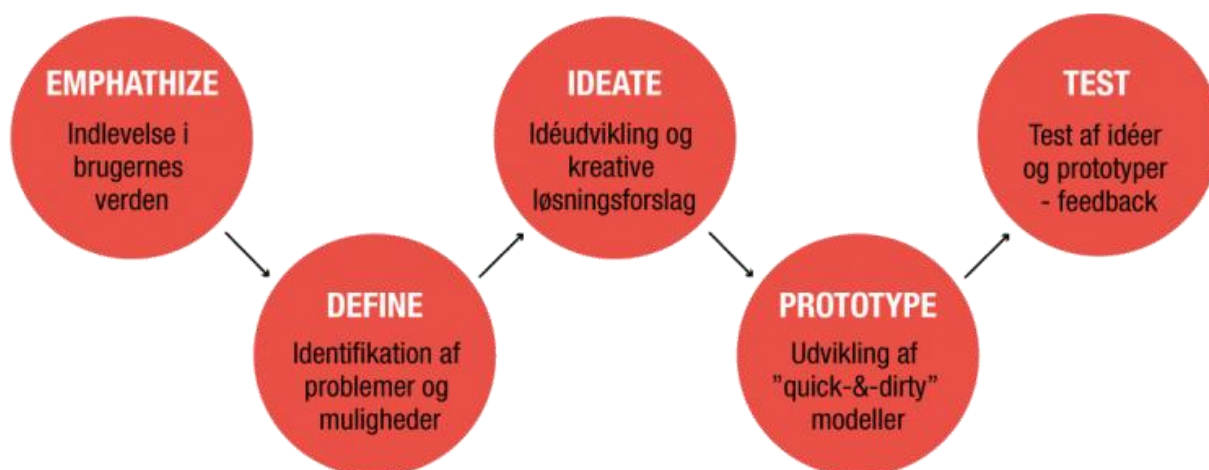
Hvilke metoder bruger vi?

Afsnittet her beskriver nogle af de overordnede metoder, som ligger til grund for vores arbejde. Hver medarbejder har deres faglige rygsæk metoder med sig, som supplerer disse mere overordnede begreber og tilgange.

Læringsloops og prøvehandlinger

Inden for de rammer, værdier og mål, vi har sat, kan vi arbejde som et "boligsocialt laboratorium". Det vil sige, at vi er villige til at lege og afprøve noget af flere omgange – dog kun så længe det er med beboernes behov i øje, og så længe det passer ind i vores værdier og indsatsområder. Det er væsentligt, at vi ikke tager andre instansers opgave, men finder "hullerne i osten" – der hvor mennesker er mellem to stole, hvor der er uudnyttet potentiale eller en ulig adgang for beboere. Vi idéudvikler og er kreative i samarbejde med andre – målgruppen og fagpersoner. Vi kan i nogle tilfælde komme hurtigt i gang med en ide for at afprøve en prototype og derved finde ud af, hvad der virker bedst for beboerne og derved udvikle videre og senere gerne forankre en idé lokalt eller kommunalt.

Community Building – lokalsamfundsudvikling

Vi arbejder med ABCD-metoden – Asset Based Community Building som vores tilgang til opbygning af lokalsamfund. Det handler om at have beboerens initiativer, kompetencer og behov i centrum – ikke at *lave* aktiviteter for beboerne, men *støtte* deres initiativer og facilitere borgerdrevne lokalsamfund. Helt grundlæggende er det ikke nok, at beboere er 'med' til at lave en aktivitet, de skal så vidt muligt lave den i fællesskab med andre.

Vores tilgang til mennesker skal i alle vores indsatser være ressourceorienteret. Vi skal ikke fastholde mennesker i en rolle som udsat, men bygge videre på deres evner og motivation. Udvikleren af ABCD-metoden Cormac Russell siger: *"Don't replace dependence with independence, but with interdependence"*.

ABIS' opgave skal helt kort være at kortlægge og forbinde ressourcer i boligområderne og det omkringliggende samfund. Vi skal derfor spørge ind til, hvilke ressourcer og hvilken motivation, den enkelte person eller organisation kommer med, hvad der har virket godt før, og i fællesskab finde frem til, hvilke yderligere kompetencer, ressourcer eller andre beboere med samme interesse der skal kobles på²⁴. Vi vil også tilbyde at samle og facilitere interessenetværk og lave netværksgrupper eller temaevents for beboergrupper med fælles interesser – f.eks. fællesspisningsinitiativer med foredrag om madspild og erfaringsudveksling.

²⁴ <https://www.nurturedevelopment.org/asset-based-community-development/>

S.P.O.L. – et redskab til undersøgelse og motivering.

I vores daglige dialog med beboerne berører de ofte flere elementer i deres liv. Vi skal arbejde med de udfordringer og ideer, som for dem selv er de mest relevante. Vi kan derudover interesse os for beboerens interesser, udfordringer og behov med åben interesse. Man kan spørge ud fra nedenstående 4 elementer, forkortet SPOL²⁵

Sagen

Hvad brænder du for? Hvilke interesser eller kompetencer kan du selv sætte i spil?

Husk, at en frustration er en uforløst drøm. Hvad optager dig nok til at handle på det?

Personer

Kender du selv nogle, der kunne have samme interesse? Hvem kunne være et personligt godt match her?

Hvor bliver vedkommende mødt på den rette måde og kan spejle sig i værdierne?

Hvordan kan man koble beboeren til en indsats, kollega, frivilligt tilbud, nabo på rette vis? Ofte er et telefonnummer ikke nok, ofte skal der skabes en direkte overlevering.

Opgaven

Hvor er der opgaver/indhold, der matcher dig og hvor er den rette mængde indflydelse? Beboeren skal kunne føle sig kompetent.

Livssituation

Hvor passer engagementet ind i den praktiske såvel som emotionelle liv?

Naima foreslår, at ABIS laver højtlesning for børn i fælleshuset. Signe afviser, men i stedet ud fra SPOL-modellen, så Naima selv kan være afsender og sammen med andre udføre ideen. Naima og hendes veninder fra andre boligområder har nu afholdt tre højtlesninger med lokal frivillig forening i lokale fælleshuse, har opstartet en fast ugentlig familiegruppe og modtaget en pris i Domea.dk for social bæredygtighed.

²⁵ <https://veluxfoundations.dk/sites/default/files/pixi - den korte vej til et godt match.pdf>

ABC for mental trivsel

Vores tilgang til at arbejde med trivsel i alle indsatser matcher i store træk ”ABC - for mental trivsel”. ABC står for Act, Belong, Commit: Gør noget aktivt, gør noget sammen, gør noget meningsfuldt.

Dette beskriver simpelt, hvad der skal til, for at mennesker trives, og det er gældende for høj og lav uanset baggrund.

For nogle vil det være i rollen som forældre de finder meningsfuld, for andre som ’frivillig ildsjæl’ og eller som medarbejder på deres arbejdsplads. Ofte er det en kombination af roller, relationer og handlinger, men nogle udsatte oplever at de ikke passer ind i de typiske kasser. Her kan mikrohandling og små lokale grupper have stor betydning for identitet og trivsel. Positive oplevelser i lokalmiljøet kan være første skridt til at indgå i sociale relationer og bryde ensidige tilhørsforhold.

Ligeledes kan unge opleve tiltrækning fra kriminelle miljøer, hvor de tilbydes en funktion i et fællesskab, hvis de ikke fået opfyldt deres ABC-behov i alment systemet og i familielivet.

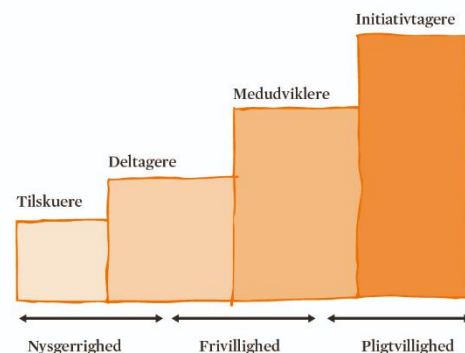
I dialogen med den enkelte borger lytter vi efter, om der er dele af deres liv, som vi kan styrke og understøtte, for at de aktivt tager del i eget liv. Nogle gange er det en naturlig følge af den samtale, vi har med beboerne, og andre gange åbner vi op for samtalen ved at være nysgerrig på deres oplevelse af trivsel, udfordringer eller ideer og interesser.

*” Her bliver man set” –
Lone Christensen om
vigtigheden af
værtskab og
mikrohandlinger i
succesfulde sociale
cafeer*

Engagementstrappen og mikrohandlinger ²⁶

Små og store opgaver og forventninger tilpasset menneskets ståsted. Første skridt mod en aktiv fritid som frivillig er måske at gå forbi fælleshuset og blive mødt af et nik. Der skal være plads til at gå op og ned af ’engagementsstigen’. Engagement, naboskab og demokrati har mange former – og at give en plakat til en nabo, kan være en første handling. Døren er åben for mere, men det er ikke et krav. Gør opgaven tidsbegrænset eller områdespecifikt. De små, gode oplevelser kan give mikromomenter. **Mikromomenter**

De små øjeblikke, hvor du føler dig set og værdig, kan have væsentlig betydning for din lykkefølelse, tillid og handlingsmønster timer og dage efter. (kilde)

Støtte rekruttering/værtskab

Vi kobler og sikrer kontaktpersoner/værter, uanset om man er initiativtager eller beboer med ønske om opstart i en aktivitet, eller man ønsker frivilligt arbejde. Vi husker initiativtagere og foreninger på rollen som **vært**. Tag imod, lyt, husk navn, giv plads – der skal ikke være høje dørtrin eller glasdøre for at deltage i en aktivitet støttet af os. Der kan være brug for fysisk værtskab helt fra entreen i lejligheden. F.eks. kan en anden deltager, en naboambassadør eller en mentor være med til at følge personen afsted og tale med dem

²⁶ Borgerlyst: <https://borgerlyst.dk/redskab-byg-en-engagementstrappe/>

om oplevelsen.

Vi skal huske os selv og frivillige grupper på, at ingen kan alt, og at alle kan noget. Det er vigtigt at holde fast i engagementet for de frivillige og fokusere på den sag, de brænder for. Sagen skal ikke stå sekundært for at inkludere alle. Vi hjælper dem, der ikke passer ind i fællesskabet videre til et mere egnet sted.

Abdulkarim sidder i samtale på jobcentret med Hamid. De taler om kravene for permanent opholdstilladelse. Hamid ringer til Signe, beboerkonsulent, og fælles når vi frem til, at Abdulkarim bidrager i Lones torsdagscafé og fællesspisninger, desuden har familien været i familie-projektet i ABIS HippHopp mm. Signe kan ud fra disse fakta let skrive en dokumentation, som sendes med mandens ansøgning.

Dokumentation for frivillig indsats

Mennesker med flugtbaggrund, som søger permanent opholdstilladelse/statsborgerskab, skal som ét af flere krav påvise aktivt medborgerskab eller have bestået medborgerskabsprøven²⁷.

Vi kan dels hjælpe på vej til rette organisation og dels skrive en dokumentation for aktivt medborgerskab. Hvis der ikke er foretaget nok aktivitet, så skal det være let at finde en relevant aktivitet.

Dette gælder også ved anden kompetencetilegnelse og CV-relevante opgaver.

²⁷ <https://www.nyidanmark.dk/da/Applying/Permanent%20residence%20permit/Permanent%20residence>

Dette gør vi for at komme i mål

Stammen i vores arbejde med sammenhængskraft og medborgerskab handler i stor grad om at styrke *samarbejde* og have et *ressourcefokus*.

Det vil vi gøre ved at arbejde for, at beboere i vores områder oplever reelt lige muligheder for sunde og meningsfulde tilbud og fællesskaber. Det gør vi igennem dialog, rådgivning og netværksskabelse mellem beboere og samarbejdspartnere. Vi **vil** samarbejde og laver ikke aktiviteter alene – ligesom beboere og foreninger ikke opfordres til at stå alene med et initiativ.

Vores strategiske arbejde med medborgerskab og sammenhængskraft kan kategoriseres i 6 områder, vi vil have fokus på:

1) Flere med udsathed med i fællesskaber

Vi støtter særligt beboere og indsatser, som styrker sammenhængskraften ved at inkludere beboere, der er foreningsfremmede, sygdomsramte, uden for arbejdsmarkedet eller ramt af ensomhed^{28, 29, 30}.

Vi skal kunne hjælpe:

- ind i relevante tilbud som er sociale indsatser i kommunen.
- ind i frivillighed og foreningsliv og uformelle sociale aktiviteter i beboelsesområderne.

I ABIS skal vi kortlægge eksisterende tiltag og organisationer, der er/vil være gode til mangfoldighed, inklusion, værtskab og frivilligledelse, så vi kan tilbyde også nye frivillige/deltagere at være noget for og med andre.

Derudover kan alternative grupper/nøglepersoner i etniske eller andre alternative miljøer give viden om ønsker og behov i beboergrupper, der ellers ikke er aktive i udadvendte aktiviteter.

Kontakt til kommunale og andre semioffentlige tilbud såvel som etniske kulturforeninger og religiøse grupper kan ligeledes give åbninger og bygge bro.

Vi skal støtte de særligt sårbare overgang til 'normalen' – eller beboere med udfordringer til kommunens tilbud.

En medarbejder beskriver udfordringen og ide til løsning således:

*"Familien og andet netværk kan være 'slidt op', hvis borgeren har tunge psykiske udfordringer – og ensomhed forstærker angst mm. I "Impuls" trænes sociale færdigheder, men der er brug for at borgerne støttes og gribes i de mere almindelige tilbud – f.eks. med overlevering direkte på adressen."*³¹

Husk: For nogle er det en passende stor og relevant opgave og tegn på, at man hører til, at man får opgaven at dele et opslag i en Facebook-gruppe.

²⁸ National Strategi mod ensomhed <https://sammenmodensomhed.dk/>

²⁹ MATCH undersøgelsen <https://veluxfoundations.dk/da/forskningsprojekt-match-frivillige>

³⁰ CFSA <https://frivillighed.dk/analyser/artikler/hvordan-skaber-i-mangfoldige-og-inkluderende-frivilligmiljoer>

³¹ Citat fra medarbejder i socialafdelingen i 2019 og underbygget af forskningen.

Vi skal være nysgerrige på løsninger på de svære overgange og på de svære opgaver i at rumme mennesker, som ikke naturligt indgår i sociale sammenhænge. Vi bør undersøge peer-følgeskaber, foreningsguides, frivillige mentors opgaver, såvel som tættere samarbejde med kontaktpersoner i kommunen og i foreningslivet 'den gode velkomst'³².

Vi skal have forældrefokus i endnu flere indsatser for at støtte forældre i muligheder og ansvar for aktiv deltagelse i eget og børns aktive fritidsliv.

2) Flere unge deltager i de frivillige fællesskaber og deltager demokratisk

Unge er sjældent aktive i beboerdemokratiet, ligesom de sjældnere er fast med i bestyrelser eller faste medlemmer i andre organisationer. Vi skal fremadrettet arbejde mere målrettet med unge under og over 18 år. Det gælder både i vores egne tilbud, i beboerdemokratiet, i de lokale initiativer og i byens ungdomstilbud. Der er 1700 unge i målgruppen for Ungdomsskolen, men kun 131 af brugerne er fra vores områder, heraf 11 aktive.

Vi skal:

1. Undersøge og afprøve mulighederne for at få flere unge engagerede i job og uddannelse, i formelt og foreningsbaseret fritidsliv og beboerdemokratiet og lokale fællesskaber.
2. Undersøge, hvori de usynlige barrierer ligger og giver plads og støtte til de kræfter, der rør på sig.
3. Undersøge og afprøve, hvordan unge tage aktivt del i mulighederne i deres lokalområde. Det kan vi f.eks. gøre ved at støtte ansøgninger til kommunens JA-pulje, vi skal invitere tilbuddene tættere på boligområderne og fokusere på styrkerne – fodbold, Spillestedet Harders, Ungdomsskole, Game.

³² F.eks. via DGI, Frivilligcenter, RBU og Dansk Flygtningehjælp.

3) Lokalt demokrati med vidde

Vi skal støtte et stærkere beboerdemokrati med mangfoldige og inkluderende muligheder for engagement og demokratisk deltagelse. Demokrati er mere end eksistensen af formelle rammer, og beboerdemokratiet er mere end de valgte. Demokratiet bør være levende og for alle. Vi definerer beboerdemokratiet som noget, der også lever i dialogerne ved legepladsen og handlinger i dagligdagen. Beboerdemokratiet i de almene boliger har også en stolt tradition og er primært boligselskaberne ansvar, og vi skal derfor tilbyde samarbejde dér, hvor vi kan noget særligt.

Vi skal:

- Tilbyde støtte, sparring og facilitering af læring og kurser for afdelingsbestyrelser og beboerdemokratisk interesserede beboere.
- Opsøge og dele viden og erfaringer fra andre steder, hvor demokratiet eksisterer på andre måder.
- Støtte, at der dannes aktive beboergrupper med reel handlings- og beslutningskraft³³, såvel som selvstændige grupper af beboere, der arbejder med emner, så det frivillige arbejde og de demokratiske beslutninger er fordelt på flere hænder.
- Arbejde med differentieret deltagelse i beboerdemokratiet³⁴, med demokratisk selvtillid for at få flere stemmer i tale, skabe lighed blandt beboerne og vende frustrationer til konstruktiv handling.
- Sammen med boligselskaberne støtte klarhed over beboerdemokratiets rolle og muligheder.
- Bidrage til, at beboere og samarbejdspartnere får ny inspiration, viden og anerkendelse igennem kurser, sparring, opbakning til organisering, rollefordeling, rekruttering, møde-afvikling, mødeindkaldelse og kommunikation.³⁵

³³ Afdelingsmødet kan uddelegere områder til beboergrupper §34, stk. 6. Gode erfaringer med mange af disse i Hyldeespjældet og i 3B <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1203>

³⁴ Mini publics /beboerpaneler – når det skal ligne beboersammensætningen – int. Studier (ref. Fra rapport fra Siff og Sarah.). Udvalg og råd.

³⁵ Boligen, 2021 <https://fagbladetboligen.dk/alle-nyheder/2021/oktober/5-gode-rad-sadan-lokker-i-flere-med-til-afdelingsmodet/>

4) Levende bydele og fysiske rammer

Vi skal lave strategiske samarbejder om udnyttelse af kommunens og boligselskabernes arealer og lokaler med kommunale samarbejdspartnere, foreninger og med lokale ildsjæle. Vi skal i forbindelse med bystrategisk udvikling tænke i ressourcekortlægning, hvor beboeres ønsker og lokale foreninger tænkes ind i udnyttelsen af de fysiske og menneskelige ressourcer på lige fod med de kommunale og erhvervsmæssige potentialer og behov. Det giver øget tryghed og attraktive bydele, når der er aftenskoleaktiviteter på skolen, boldspil på fodboldbanen og gåture imellem blokkene. Det skal give svar på både image, bæredygtighed (grønt, socialt og økonomisk), demokratiske og socioøkonomiske udfordringer. Bydelsanalysen i 2023-2024 skal selvfølgelig have tæt sammenhæng med udførelsen af denne strategi³⁶.

Vi skal fortsat tilbyde rådgivning og netværk til boligselskab og beboere om at udnytte arealer og fælleshuse, f.eks. ved at facilitere og afholde foreningsaftener i beboerhuse, husråd af brugerne etc. Dels for at understøtte socialt netværk blandt brugere og understøtte, at brugerne har beslutningskraft i både værdisæt for områderne til ansvar i arbejdsopgaver³⁷.

Vi skal fremadrettet være åbne for forbindelse til de omkringliggende villakvarterer for at styrke udvalget af aktiviteter og naboskab på tværs af boformer og baggrund. Samtidig skal vi styrke boligområdernes omdømme som områder med et rigt naboskab og socialt liv.

5) Synlighed, koblinger og fortalervirksomhed

Vi skal arbejde med synlighed og kommunikation af de initiativer og aktiviteter, der foregår i bydelene både internt i team og netværk blandt beboere.

Vi skal sørge for at synliggøre de gode små og store historier om aktive beboere og samarbejder. Ved at sætte spot på beboernes små og store succeser spredes der ringe, som giver anerkendelse til den enkelte, fælles stolthed i områderne og motivation til mere. Det vil være en løftestang for den enkelte såvel som det vil give sammenhængskraft. På samme tid vil det imødekomme medarbejdernes ønske om let at kunne henvise beboere til rette tilbud. Det skal suppleres med netværkskortlægning af beboeres interesser og ressourcer, så koblingerne sker med større tryghed og mere målrettet³⁸.

³⁶ https://www.svendborg.dk/sites/default/files/bydelsanalyse_for_svendborg_noe.pdf

³⁷ Hvordan passer vi på huset, hvordan passer vi på hinanden, hvordan passer vi på miljøet. (fx som Bronx i Bolbro)

- ³⁸ Fejre små sejre, holde folkefestival, holder frivilligfejring, kurser og giver julehilsner.
- Formidle initiativer i egne og lokale medier.

De gode historier kan desuden være grobund for nye samarbejder og nye frivillige.

Den daglige dialog og kommunikationsarbejdet kan også medvirke til fortalervirksomhed. Når udfordringerne blandt de aktive beboere tegner et mønster af en udfordring, som bør tages med videre til boligselskab, beboerdemokrati og kommune, så kan vi understøtte den gode dialog og give konstruktiv opmærksomhed på et område, som mangler belysning. Vi agerer dog ikke politisk eller tager parti i konflikter.

6) Samarbejde med de bedste inden for deres områder.

Kommunale samarbejder

Vores samarbejde med kommunen er væsentligt for at lykkes med strategien. Det er oplagt at have tæt kontakt til "Brobyggeren" (kommunens frivillighedskonsulent) på det sociale område og til kultur- og fritidskonsulenter.

Vi kan samarbejde med *beskæftigelse- og socialafdeling* ved at henlede opmærksomhed på værdien af socialt fritidsliv, frivillighed og civilsamfund. For mange mennesker er de små, trygge skridt i et frivilligt tilbud vejen mod job og uddannelse. I vores samarbejde med beskæftigelsesafdelingen viser vi, at vi tror på en relation tilgang til velfærdssystemet. Desuden tror vi på, at det aktive medborgerskab og det velfungerende privat- og fritidsliv er en løftestang for selvforsørgelse og ikke en hæmsko, når det sammensættes i dialog med flere parter³⁹.

Vi skal undersøge koblingen mellem langtidsledige og sundhed og også, hvordan et aktivt lokalt fritidsliv kan modvirke årsagerne til ledigheden. Det kan være fysisk aktivitet, selvværd eller danskræning som de oplagte resultater af aktiv deltagelse. Frivilligt arbejde er ikke alene en vej til job, men deltagelse i fællesskaber kan være et skridt på vejen⁴⁰, og vi skal støtte, at mennesker får anerkendelsen af ressourcer, som ikke er formelt oparbejdet.

Boligselskaberne

Driftspersonalet har kendskab og adgang til beboere og de beboernære ideer og muligheder. Vi ser oplagte muligheder for at samarbejde mere med driftspersonalet f.eks. i form af rollen som "social vicevært" eller ved at støtte, at driftspersonalet er mere rustede til opgaven med at engagere og koble beboere og referere tilbage til relevante tilbud og til ABIS^{41, 42}.

Driftslederne sidder med den primære rolle ift. at støtte og samarbejde med afdelingsbestyrelser. Driftsledere har mange opgaver, og ofte er frivilligledelse ikke deres primære faglighed. Vi skal tilbyde os der,

-
- Indstille til priser: f.eks. [Frivillighedspriser](#) i Svendborg Kommune³⁸, til [Bæredygtighedsprisen](#) i Domea.dk³⁸ (jf. Svendborg Senior Idræt i og lignende.) eller til "Ugens Buket" i Ugeavisen.

³⁹ <https://frivillighed.dk/analyser/artikler/kan-frivillighed-foere-til-loennet-arbejde>

⁴⁰ <https://www.altinget.dk/artikel/er-frivilligt-arbejde-et-springbraet-til-beskaeftigelse>

⁴¹Bl.a. fra workshop i samarbejdsrådet oktober 2020.

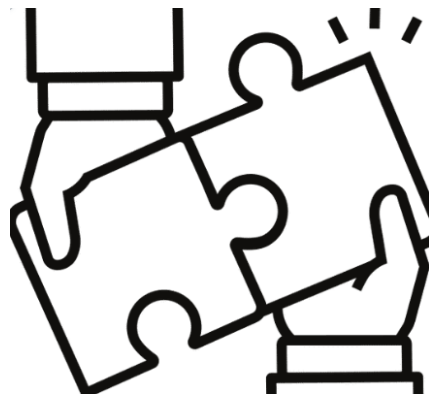
⁴² <https://sammenmodensomhed.dk/> side 35-36

hvor er stærke, og vi skal initiere fælles udvikling af området i form af kurser, sparring, videreuddannelse med mere for på den måde at sætte deres fordele bedre i spil.

Civilsamfundet

Vi kan tilbyde foreninger og lokale beboerdrevne tilbud, som er åbne for de sårbare beboere, støtte i form af f.eks. faglig sparring og kurser.

Sårbare beboeres deltagelse i aktiviteter kan kræve et stærkt frivilligt værtskab. F.eks. at borgeren bliver hentet ved sin lejlighed og får støtte til at blive fastholdt i aktiviteten. Samarbejde med civilsamfund dækker over både at invitere foreninger ind i området, ligesom samarbejde med andre initiativgrupper, frivillige, sociale og religiøse grupper eller andet kan være en mulighed⁴³. Når vi samarbejder med initiativer udefra såsom kommunale samarbejdspartnere eller foreninger som "Salaam Film og Dialog" eller "Game", sikrer vi, at det er efterspurgt af beboere, kan kobles til noget lokalt, og at det slår rødder direkte.

Organisationen Salaam Film og Dialog tilbyder gratis biografture til familier – vi går med på tilbuddet, men kun fordi;

1) Beboergrupper (Klub Mand, og børn i lektiecafeer) har efterspurgt biografture og naboskab på tværs af etniske grupper.

2) Der er tænkt i bæredygtighed ved at koble til lokale filmforening, Skolebio

3) Biografturene kommer af flere gange og det kan give netværk blandt familier til lokale aktiviteter og vores netværkshort – direkte og igennem fx FC Kurant.

⁴³ Side 34, <https://sammenmodensomhed.dk/>

Kilder

De vigtigste større kilder og inspiration til mere om emnet.

CFBU, f.eks. [Inspirations- og videnskatalog - CFBU 2022](#)

Nina Smith. Reformkommisionen,

CFSA, Center for ungdomsforskning, Vive, Lbf, SUS

Det Nationale Partnerskab mod ensomhed: National handlingsplan mod ensomhed

<https://sammenmodensomhed.dk/> 2023

BL: frivilligt engagement i landets almene boliger 2023 <https://bl.dk/media/19621/undersogelse-frivilligt-engagement-bl-september-2023.pdf>

Svendborg Kommunes nye frivilligpolitik, børne-ungepolitikken (forår 24)

Bydelsanalysen https://www.svendborg.dk/sites/default/files/bydelsanalyse_for_svendborg_noe.pdf

Møde med Jette Ersted – Frivilligrådet/Det Røde Hus' onsdagscafé, Lisbet Praëm – Frivilligcenter-leder, Bodil Kristensen – Brobygger på det frivillige sociale område + praktikant Liv d. 16/5-2023

Seks skridt til mere social lighed i sundhed <file:///C:/Users/slp/Downloads/anbefalingsoplaeg-seks-skridt-til-mere-social-lighed-i-sundhed.pdf>

Bilag: Vores proces for strategien

Hvordan er vi nået frem til de mål og hvad er tidsplanen for at komme videre?

I ABIS har vi arbejdet med lignende mål i flere år og vil gøre det fremover – fra græsrodde, til rodfastning/rodnet/ netværk og forgreninger.

Vi har de sidste år arbejdet både med prøvehandlinger, vidensopsamling og systematisk haft dialog med målgrupperne for at styrke det strategiske arbejde med indsatsen.

2018 – 2022: en lang række interviews som er brugt som rettesnor i hele strategien. Både fagprofessionelle i kommune og boligselskaber, frivillige beboere, beboerdemokrater og foreninger. Desuden beboerrådgivning, igennem egne projekter, styregrupper

2022- 2023

- Prøvehandlinger og kursus i ABCD-metoden⁴⁴
- Dialog om strategi og procesplan: bestyrelsen for ABIS, styregruppen for ”medborgerskab og sammenhængskraft” samt samarbejdsrådet af afdelingsbestyrelser.

⁴⁴ Asset Based Community Development; Cormac Russell: <https://www.nurtureddevelopment.org/who-we-are/cormac-russell/> + kursusdeltagelse

- Opstart af **mapping** og **ressourcekortlægning**, relationsarbejde og netværksmøder blandt beboere, foreninger, kommunale samarbejdspartnere samt frivilligcenter – herunder Svendborg Kommunes Frivilligpolitik⁴⁵
- 4 workshops om indholdet i strategien (med forskellige metoder)
 - **Afd. bestyrelser** samarbejdsrådet oktober 2022
 - **Øvrige Beboere**: I den løbende kontakt, i arbejdet med og workshop på Folkefestivalen 6. maj 2023⁴⁶ og Aktiv Sommer. ”Beboerundersøgelsen i BS afd. 2+4 (uden konkrete svar??) + Aktivitetsgruppen for BS 2+4 sparring og facilitering af møder Gøre noget meningsfuldt sammen – bygge noget op og have dialog:
 - **Unge**, en mindre gruppe del i udsmykning foråret 2023 + musikprojekt i efterår.
 - **Frivillighus/brobyggeren** og frivilligrådet: 16/5 2023 + deltagelse i udvikling af kommunal frivilligpolitik + møde med Bjarne Abildtrup i foråret.
 - **Eget team**: d. 7./6 2023: Dialog workshop i Ringe Stationsbygning, inspiration og dialog om barrierer og succeser.
- Skrive strategi, sommeren 2023

Ultimo 2023- primo 2024

- Udsendelse af strategi (samarbejdsråd/styregruppe/bestyrelse) og relevant formidling.
- Implementering af redskaber i teamet.
- Samarbejdsaftaler med foreninger, inspiration og møder
- Prototype-implementering og test og revidering
- Forankringer af relevante elementer

Ultimo 2024- 2025

- Skrive ansøgning for ny helhedsplan 2025-2029 med reference til denne strategi
 - Videreudvikling og forankring af indsatser
 - Evaluering af strategi, f.eks med ’forandringsfortælling’⁴⁷
 - Videreudvikling og forgrening
-

⁴⁵ (under udarbejdelse 2023) endnu ikke offentlig

⁴⁶ Forklaring i note

⁴⁷ 2023, <https://sus.dk/product/faellesskaber-for-alle/>